

استعفاي خطيب جمعه جنجالي

فرهاد فخرآبادی، خبرنگار گروه سیاست: تا پيش از سال ۸۸، کاظم صديقي تنها چهره‌ای کم نام و نشان در افکار عمومی بود اما بعد از اینکه در آن سال، به عنوان یکی از ائمه جمعه موقت تهران معرفی شد، کم کم روند مطرح شدن نام او برای عموم مردم شروع شد. ۱۴ سال و اندی، وقتی نام او مطرح می‌شد، بیشترین نکته‌ای که به ذهن می‌رسید، مربوط به جمله‌ها و ادعاهایی مانند «اگر اهل کشورها، استان‌ها و شهرها بال تقوا و ایمان را می‌داشتند و خودمحافظةی در برابر نفس اماره ایجاد می‌کردند، در وظایف شرعی و مسئولیت‌های سیاسی و اجتماعی خدا را در نظر می‌گرفتند، مبتلا به مشکلات معیشتی و کم‌آبی نمی‌شدند.» (۲۱ آبان ۱۴۰۰ - خطبه‌های نماز جمعه) یا «غسل روایت می‌کند وقتی این پیام را دریافت کردم آرزو کردم که ای کاش آیت‌الله مصباح در آن دنیا شفاعتی بکند. تا این آرزو را کردم دیدم آیت‌الله مصباح چشمان‌شان را باز کردند و یک نگاه مهربانانه‌ای کرد و دوباره چشمانش را بست.» (۱۹ دی ۱۳۹۹ - حضور در صداوسیما) بود که از تربیون‌های مختلف بیان می‌کرد اما از پایان سال ۱۴۰۲، داستان جدیدی پیرامون او شروع شد که بیان جمله‌ها و ادعاهای عجیب، در برابر آن کوچک به نظر می‌رسید.

آخرین روزهای سال ۱۴۰۲ بود که یک خبرنگار، در صفحه توییترش خبری را درباره فساد باغ ازگل منتشر کرد؛ خبری که یک سمت آن کاظم صديقي و خانواده‌اش قرار داشت. از آن تاریخ بود که نام او، پیرامون فسادى بزرگ به میان آمد، البته خودش در اولین واکنش به این موضوع، ۲۷ اسفند نامه‌ای خطاب به دادستان عمومی و انقلاب شهر تهران نوشت و مدعی شد که امضایش جعل شده است. در همان روز، صداوسیما مصاحبه‌ای کوتاه با صديقي ترتیب داد و پای دین و دیانت را به ماجرا باز کرد و گفت: «من را نمی‌خواهند بزنند، هدف‌شان مردم و اعتقادات مذهبی و تکیه‌گاه‌های آن‌ها است.»

با ورود به سال ۱۴۰۳، حاشیه‌ها پیرامون کاظم صديقي در روزهای اولیه سال ادامه داشت تا اینکه دهم فروردین آن سال، ویدئویی از او منتشر شد که در آن عذرخواهی می‌کند و می‌گوید: «در تأسیس موسسه غفلتی صورت گرفت که این غفلت از ناحیه من بود، نباید اعتماد می‌کردم.» بعد از آن ویدئو، این بحث به میان آمد که با توجه به این موضوع، یا خودش از امامت جمعه تهران استفا کند یا کنار گذاشته شود اما واکنش شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه، به موضوع این بود که او ۲۴ فروردین باز هم راهی نماز جمعه شد، خودش و مردم را به تقوای الهی دعوت کرد و گفت: «در این فضای تند برخاسته از بیرون که همه دشمنان هم‌صف شدند، اینها من را نمی‌زدند شما را می‌زدند. ولی این همه عظیم در اراده و بصیرت و وفای شما هیچ اثری نگذاشت.»

بعد از آن نماز جمعه، سیر واکنش‌ها پیرامون او ادامه داشت اما تحولات ایران و خاورمیانه، به کمکش آمد. قطعاً مسائلی مانند سقوط بالگرد سید ابراهیم رئیسی، برگزاری انتخابات زودهنگام ریاست جمهوری، ترور اسماعیل هنیه در تهران و ترور سید حسن نصرالله در لبنان، آنقدر بزرگ بود که فسادى که پیرامون امام جمعه موقت تهران به وجود آمده، مورد توجه قرار نگیرد.

اما خردادماه ۱۴۰۴ اجرای کاظم صديقي باز هم به یاد جامعه آمد. ۱۸ خردادماه بود که خبری منتشر شد مبنی بر اینکه پسران کاظم صديقي بازداشت شده‌اند (البته بعداً مشخص شد که افراد بازداشت شده پسر و عروس او بودند). پس از این بازداشت، سخنگوی قوه قضائیه گفت که صديقي گفته که تابع قانون است و حتی حاضر است در صورت لزوم برای روشن شدن قضیه در جریان دادرسی و تحقیقات کمک کند. اما واکنش شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه به ماجرا چه بود؟ ۲۵ تیرماه به عنوان خطيب جمعه معرفی شد، باز هم با آغوش باز پذیرفت، به دانشگاه تهران رفت، دعوت به تقوای الهی را انجام داد و از مردم خواست که «به هم گیر ندهید».

سرانجام روز گذشته، پس از نزدیک به ۱۷ ماه از روزی که یاشار سلطانی، خبر فساد باغ ازگل را منتشر کرد، خبر آمد که کاظم صديقي از امامت جمعه تهران استعفا کرده و استعفايش مورد پذیرش هم قرار گرفته است. نکته جالب توجه این است که او در متن استعفا، علت جدانشدن را چیزی غیر از موضوع پسر و عروشش عنوان کرده و گفته است که می‌خواهد بر کارهای علمی و تدریسی و تبلیغی تمرکز کند.

بدین ترتیب، او علاوه بر پایان کارش در نماز جمعه، باید براساس قانون از ریاست ستاد امر به معروف و نهی از منکر هم کناره‌ببرد، تا یکی دیگر از ائمه جمعه تهران (علی اکبری، ابوترابی‌فرید، احمد خاتمی و موحدی کرمانی) به صندلی ریاست آن ستاد برسند.

از گام دوم وفاق تا شهماتت دولت

بررسی روابط دولت مسعود پزشکیان با مجلس در سال اول

عکس: President

▼ ارائه لیست وزرا به مجلس

طبق قانون رئیس‌جمهور تنها ۱۰ تا ۱۵ روز پس از تحلیف فرصت دارد تا وزرای پیشنهادی خود را جهت اخذ رای اعتماد به مجلس معرفی کند. روز ۲۱ مرداد سال گذشته مسعود پزشکیان سرنوشت دولت خود را به دست مجلس سپرد. او طی نامه‌ای به محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس در فهرستی ۱۹ وزیر پیشنهادی دولت چهاردهم را به مجلس معرفی کرد.

▼ رای اعتماد به تمام کابینه با یک سخنرانی

روز ۳۱ مرداد ۱۴۰۲ روزی که سرنوشت دولت به دست مجلس رقم می‌خورد؛ روز رای اعتماد به وزرای پیشنهادی پزشکیان... زمه‌ها حاکی از آن بود که ۴ وزیر رای اعتماد

نمی‌آورند. شب ۳۰ مرداد فراکسیون انقلاب مجلس در جریان بررسی و اعلان رای اعتماد به وزرا جلسه‌ای تشکیل داد و در این جلسه ۴ وزیر از پرجمعیت‌ترین فراکسیون مجلس (۲۱۲ عضو) رای نیاورد. این وزیران عبدالناصر همتی (وزیر پیشنهادی اقتصاد و دارایی)، فرزانه صادق مالواجرد (وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی)، محمدرضا ظفرقندی (وزیر پیشنهادی بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) و احمد میدری (وزیر پیشنهادی تعاون، کار و رفاه اجتماعی) بودند. نمایندگان تندرو خرسند از اینکه کابینه به راحتی از فیلتر مجلس عبور نمی‌کند سرخوش در مجلس جولان می‌دادند اما یک سخنرانی تمام خوشی آنها را نقش بر آب کرد. سخنرانی مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور در مجلس. او بارها پشت تربیون مجلس ایستاده و با همکارانش صحبت کرده بود اما این بار رئیس‌جمهور بود و این تربیون حکم دیگری برایش داشت. یکی، دو خط را از روی سطرهایی خواند که برایش نوشته بودند اما آن را کنار گذاشت و گفت که می‌خواهد حرف‌های دلش را به راحتی بزند نه در لفافه کلماتی که دیگران کنار هم چیده‌اند. او از وفاق سخن گفت و همدلی و در ادامه تأکید کرد: «فکر نکنید ما می‌خواهیم خیانت کنیم. به خدا می‌خواهیم به مردم خدمت کنیم. برداران و خواهران عاجزانه در خواست می‌کنم که این وفاق و وحدت را در تیم ما به هم نزنید. من نمی‌گویم عیب ندارم؛ مگر می‌شود آدم عیب نداشته باشد؟ به هر حال باید در این سیستم خود را هماهنگ می‌کردیم تا زبان مشترک را داشته باشیم. کمک کنید با هم باشیم و ما به شما قول می‌دهیم در خدمت شما و مردم باشیم و هر چه از دست‌مان بر می‌آید در طبق اخلاص می‌گذاریم تا زمانی که جان در بدن دارم.» پزشکیان گفت که تمام وزرا پیش از آنکه نام‌شان در لیست نهایی قرار گیرد با رهبری هماهنگ شده‌اند: «وزیر ارشاد نمی‌آمد، آقا دستور داد که آمد. چرا مرا وادار می‌کنید اینها را بگویم. بنده با ایشان صحبت کردم اما گفت: «نه.» رفتم خدمت آقا گفتم این لیست هست. گفتم آن نیامد، همان جا تلفن را گرفت گفت پاشو بیا. من می‌خواهم بگویم هماهنگ شدیم آمدیم اینجا. این را از ما بپذیرید. خانم صادق مالواجرد را اصلاً خود آقا گفتند بیاید. چرا من را وادار می‌کنید چیزهایی که نباید را بگویم. همه عزیزان با هماهنگی و تفاهم آوردیم اینجا. کسی که یک ذره شک در او وجود داشت را در لیست نیاوردیم. [...] آقای عراقچی اولین کسی بود که آقا قبول کردند. قبل اینکه اسم وزرا را بگویم آقا ایشان را قبول کردند و گفتند خوب است. نگذارید من وارد جزئیات شوم. رای دهید ما برویم دولت را تشکیل دهیم.» برعکس آنچه در فراکسیون انقلاب اتفاق افتاد، نتیجه این سخنرانی و جمله آخر پزشکیان شد؛ رای اعتماد به تمامی وزرای پیشنهادی. دولت کار خود را رسماً از اولین روز شهریورماه شروع کرد. از یک سو دولتمردان از رئیس‌جمهور گرفته تا معاونان، سخنگوی وزارت امور خارجه و... به دلیل رای اعتماد به تمام وزرای پیشنهادی از مجلس تشکر می‌کردند و از سوی دیگر محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس این حرکت نمایندگان را گام دوم وفاق نامید و در صفحه شخصی خود در ایکس نوشت: «نمایندگان محترم مجلس در راستای همکاری با دولت محترم، گام دوم وفاق را برداشتند و...» توصیه‌های نمایندگان هم به مدد این رای اعتماد افزایش یافت. البته این توصیه‌ها بر مبنای مطالبات اجتماعی شکل گرفته بود. نماینده‌ای از دولت خواست که «بهبود معیشت» در اولویت دولت قرار گیرد و نماینده دیگری سرعت بخشیدن «بهبود روابط بین‌الملل» و «شناسایی و ساماندهی اتباع» و... را از دولت طلب می‌کردند.

▼ جنجال یک استعفا در مجلس

اما وفاق دولت و مجلس عمر یکی، دو روزه داشت. ۵ شهریور مسعود پزشکیان طی حکمی عبدالکریم حسین‌زاده، نماینده نقده و آشنویه در مجلس را به عنوان معاون «امور توسعه روستایی و مناطق محروم کشور» منصوب کرد و حسین‌زاده در صفحه ایکس خود نوشت: «باید هم‌صدا و همدل بمانیم در خوشی‌ها و رنج‌های سرزمین‌مان. ایمان دارم که توسعه ایران با مهر و انسجام سهیل‌تر است.» برخی از نمایندگان نیز بلافاصله به او تبریک گفتند و انتخاب این نماینده اهل سنت توسط رئیس‌جمهور را در راستای احقاق شعارهای انتخاباتی‌اش ستودند. پزشکیان در انتخابات، بیانیه‌ای را به عنوان «حقوق اقوام و اهل سنت» مطرح کرده و بر استفاده از اقوام و مذاهب گوناگون در دولت و حکمرانی تأکید کرده بود. در مقابل اما برخی از نمایندگان مجلس با استعفاي حسین‌زاده و حضورش در دولت مخالفت کردند و رای آنها به رای موافقان چریبد. برخی از نمایندگان به نظریه تفسیری شورای نگهبان در سال ۶۰ اشاره کرده و معتقد بودند: «اگر نماینده‌ای که پست دولتی بگیرد دیگر نیازی نیست استعفايش در صحن مجلس مطرح شود.» اما محمدباقر قالیباف گفت: «در باره این موضوع مفصل بحث شد و با دوستان شورای نگهبان هم براساس تفسیر صحبت کردیم آنها موافق هستند که باید رای‌گیری شود.» روزنامه وابسته به دولت (ایران) نیز در این باره نوشت: «مخالفت مجلس دوازدهم با استعفاي عبدالکریم حسین‌زاده فارغ از همه ایرادات حقوقی که پیرامون آن مطرح شده بی‌سابقه و برخلاف رویه متعارف تعامل و همکاری میان دو قوه بوده است.» این روزنامه پیشنهاد استفسار از شورای نگهبان را مطرح کرد. رسانه‌های دیگر نیز تنها راه را عبور دولت از مسیر وفاق با مجلس دانستند.

روز ۱۷ مهر ۱۴۰۳ محمدجعفر قائم‌مپناه، معاون اجرایی رئیس‌جمهور گفت: «رئیس‌جمهور می‌تواند مجدداً طبق قانون عبدالکریم حسین‌زاده را برای معاونت روستایی و مناطق محروم انتخاب کند و به احتمال ۹۰ درصد به بالا هماهنگی‌هایش

پریسا هاشمی

خبرنگار پارلمانی هم‌میهن

نخستین باری که مسعود پزشکیان نه به عنوان نماینده تبریز بلکه به عنوان رئیس‌جمهور یا به مجلس گذاشت روز ۹ مرداد سال گذشته بود. مراسم تحلیف پزشکیان در این روز با حضور مقامات عالی‌رتبه، نمایندگان و مهمانان خارجی (از ۸۶ کشور) و ایرانی برگزار شد. همان مراسمی که اسماعیل هنیه خود را به آن رساند و تبدیل شد به آخرین روز زندگی و حضور در یک مراسم. پزشکیان در این روز مقابل مقامات و نمایندگان سوگند ریاست‌جمهوری را یاد کرد. البته پیش از آنکه به مجلس برود، قرآن را باز کرد و به قول قدیمی‌ها «خوب نیامد.» و خداوند در آیه‌ای به او هشدار داد که راهی سخت و دشوار در پیش دارد.